

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ P. S., 2/ I. M.S.**, zastúpených JUDr. J. R., proti odporcom **1/ P., 2/ M.S.**, zastúpenému JUDr. M. H., **3/ P. N., o vyslovenie neplatnosti dražby,** vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 3 C 14/2007, o dovolaní odporcu 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. septembra 2010, sp.zn. 9 Co 204/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu 2/ **o d m i e t a .**

Odporca 2/ je povinný zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania 86,18 € na účet JUDr. J. R., vedený vo V., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Ružomberok rozsudkom z 18. marca 2010, č.k. 3 C 14/2007-415 určil neplatnosť dražby konanej dňa 27. októbra 2005 o 9.30 hod. v mieste Ž., vykonanej dražobníkom – odporcom 1/ na základe návrhu navrhovateľa dražby – odporcu 2/, ktorej vydražiteľom sa stal odporca 3/, s predmetom dražby ktorej bol byt nachádzajúci sa v katastrálnom území P. s príslušenstvom a súčasťou bytu, postavený na parc. č. K. a spoluvlastnícky podiel 1/30-ina na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp. č. X. a spoluvlastnícky podiel 1/30-ina na pozemku parc. č. K. zastavaná plocha o výmere 347 m², pričom cena dosiahnutá vydražením bola 560 000 Sk a priebeh dražby bol osvedčený notárskou zápisnicou č. N., N. JUDr. Z. P.. Navrhovateľom 1/, 2/ priznal náhradu trov konania vo výške 1 146,68 €, ktoré im sú odporcovia 1/, 2/, 3/ povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne k rukám ich právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

S poukazom na ustanovenie § 2 písm. a/, § 21 ods. 2, 4, 5, § 10 ods. 1, § 12 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a na dokazovaním zistený skutkový stav dospel k záveru, že navrhovatelia 1/, 2/ boli konaním dražobníka, ktorý všetky listiny týkajúce sa realizácie zákonného záložného práva formou dobrovoľnej dražby doručoval navrhovateľom 1/, 2/, nie na adresu, kde sa skutočne zdržiavali, t.j. na adresu M., ale na adresu T.T. (s výnimkou listiny oznámenia o odovzdaní predmetu dražby) závažným spôsobom dotknutí na svojich právach, nakoľko nemali žiadnu vedomosť o tom, že prebieha príprava a realizácia dobrovoľnej dražby, resp. že došlo k prechodu vlastníckeho práva na vydražiteľa. Mal za to, že sa jedná o porušenie zákona č. 527/2002 Z.z. takej intenzity, že samo o sebe je dôvodom určenia neplatnosti dražby vykonanej dňa 27. októbra 2005, nakoľko v prípade, že by navrhovatelia 1/, 2/ mali vedomosť o tom, že prebieha realizácia zákonného záložného práva formou dobrovoľnej dražby, mohli pohľadávku spoločenstvu vlastníkov bytov uhradiť až do momentu prechodu vlastníckeho práva na vydražiteľa udelením príklepu, v čom im doručovaním zásielok v rozpore so zákonom bolo zabránené, táto možnosť im bola odňatá. Pokiaľ odporca 1/, resp. odporca 2/ namietali, že zásielky boli doručované na adresu navrhovateľov 1/, 2/, uvedenú na liste vlastníctva, podľa názoru súdu táto obrana odporcov 1/, 2/ neobstojí, nakoľko ani bydlisko osoby uvedené v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva nemusí byť skutočným miestom, kde sa osoba zdržiava, na ktorom si preberá zásielky, a preto nebolo možné využiť inštitút náhradného doručenia, a to ani na základe poznámky poštového doručovateľa na vrátenej zásielke dražobníkovi „adresát neprevzal zásielku v odbernej lehote“. Poukázal na skutočnosť, že spoločenstvu vlastníkov bytov – navrhovateľovi dražby, bolo bydlisko navrhovateľov 1/, 2/ známe, keďže pred začatím realizácie zákonného záložného práva im doručoval upomienky na adresu v M.. Pri skúmaní tvrdeného porušenia ustanovenia § 12 zákona č. 527/2002 Z.z. dospel k záveru, že dražobník nezaistil ohodnotenie predmetu dražby zákonným spôsobom, nakoľko i zo svedeckej výpovede súdnej znalkyne v trestnom konaní z 27. februára 2006 vyplynulo, že ohliadka bytu navrhovateľov 1/, 2/ vykonaná nebola, nakoľko v deň ohliadky sa v byte nikto nenachádzal, nikto jej neotvoril a následne jej bol sprístupnený obdobný byt, umiestnený pod bytom navrhovateľov 1/, 2/. Až na základe tejto ohliadky mohla stanoviť všeobecné parametre nehnuteľnosti. Aj v tomto prípade súd konštatoval, že sa jedná o porušenie zákona č. 527/2002 Z.z. takej intenzity, ktoré samo o sebe je dôvodom pre určenie neplatnosti tejto dražby, keďže ohodnotenie predmetu dražby vypracované v rozpore so zákonom mohlo zásadne ovplyvniť cenu dosiahnutú vydražením predmetu dražby. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie odporcu 2/ rozsudkom zo 16. septembra 2010, sp.zn. 9 Co 204/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Mal za to, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie i náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Uviedol, že pokiaľ navrhovatelia 1/, 2/ v návrhu namietali porušenie ustanovenia § 10 ods. 1, § 12 zákona č. 527/2002 Z.z. a v konaní bolo preukázané, že dražobník, ktorý dobrovoľnú dražbu vykonával, zásielky navrhovateľom 1/, 2/ síce doručoval, avšak nie na adresu, kde sa trvale zdržiavajú, ale na adresu ich trvalého bydliska podľa údajov zapísaných v katastri nehnuteľností a že znalkyňa neohodnotila pre účely dražby nehnuteľnosť navrhovateľov 1/, 2/, ale iný byt, nachádzajúci sa v bytovom dome, prvostupňový súd správne konštatoval, že došlo k porušeniu poukazovaných zákonných ustanovení a určil neplatnosť dražby. Pokiaľ odporca 2/ v odvolaní poukazoval na záväznosť, hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností s tým, že navrhovatelia 1/, 2/ v konaní opak nepreukázali, mal odvolací súd za to, že v danom prípade adresa trvalého bydliska nie vždy musí byť totožná s bydliskom, kde sa fyzická osoba trvale zdržiava. Podľa názoru odvolacieho súdu už tým, že predmetom dražby bol byt, nachádzajúci sa v M. a nie nehnuteľnosť, nachádzajúca sa v T., mohol dražobník dôvodne predpokladať, že sa navrhovatelia 1/, 2/ trvale zdržiavajú v byte v M. a v tomto smere je úplne irelevantné, či boli upovedomovaní o tom, že na adresu v T. im chodia nejaké zásielky a sú im doručované nejaké písomnosti. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal aj na ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z., ktoré odkazuje na primerané použitie ustanovení § 45 až 50 O.s.p., ktoré upravujú doručovanie zásielok v konaní pred súdom. Konštatoval, že pre účinnosť náhradného doručenia zásielky určenej do vlastných rúk (§ 47 ods. 2 O.s.p.) sa vyžaduje, aby sa adresát v mieste doručovania v čase doručovania zásielky zdržiaval a mal tak reálnu možnosť zásielku si bezprostredne prevziať alebo vyzdvihnúť. Taktiež mal za to, že pokiaľ sa pri samotnej dražbe síce vychádzalo zo znaleckého posudku, ale z ocenenia inej nehnuteľnosti ako nehnuteľnosti navrhovateľov 1/, 2/, nebola ani cena predmetu dražby určená zákonným spôsobom. Odvolací súd nepovažoval za potrebné vykonať dôkazy navrhované odporcom 2/ a zastal názor, že ani tým, že prvostupňový súd požadoval od odporcu 2/ finančné prostriedky za oboznámenie sa s výpoveďou svedkyne L., nespôsobil nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia vo veci samej.

Podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p. vo vzťahu k odporcovi 2/ nezistil. K námietke odporcu 2/, že súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 18. marca 2010 i napriek riadnemu ospravedlneniu jeho právneho zástupcu z neúčasti na pojednávaní a žiadosti o odročenie pojednávania, ktorú odôvodnil náhlou služobnou cestou v záležitosti jeho klienta do U., uviedol, že pokiaľ právny zástupca odporcov 1/, 2/ bližšie nezdôvodnil účel odletu do U. dňa 18. marca 2010, nemohol ani odvolací súd posúdiť vážnosť dôvodu pre odročenie pojednávania. Navyše z obsahu spisu zistil, že právny zástupca odporcov 1/, 2/ z toho istého dôvodu žiadal odročiť i pojednávanie vytýčené 9. marca 2010, v čom mu prvostupňový súd vyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v celom rozsahu podal dovolanie odporca 2/, ktorý navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne zrušil aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že nemohol realizovať svoje oprávnenie zhrnúť návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p., resp. § 123 O.s.p., nakoľko prvostupňový súd pojednávanie nariadené na 18. marca 2010 napriek ospravedlneniu neúčasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní a žiadosti o jeho odročenie z dôvodu neprítomnosti na území Slovenskej republiky, spôsobenej náhlou služobnou cestou v záležitosti jeho klienta do U., neodročil. Mal za to, že kolízia s iným úkonom právnej pomoci zvoleného právneho zástupcu je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. Podľa názoru dovolateľa mal tento postup prvostupňového súdu a následne nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom za následok odňatie jeho možnosti konať pred súdom. Namietal, že nebolo vyhovené žiadosti jeho právneho zástupcu o sprístupnenie zápisnice o výsluchu svedkyne Mgr. L. vykonanom dožiadaným súdom, resp. bolo súdom určené, že takýto opis zápisnice bude poskytnutý až po vykonaní peňažnej odplaty, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť predmetný dôkaz zhodnotiť a prípadne na neho reagovať. Taktiež namietal nevykonanie navrhovaných dôkazov prvostupňovým súdom. Mal za to, že odvolací súd nepostupoval správne, keď rozhodnutie súdu prvého stupňa nezrušil a vec mu nevrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Navrhovatelia 1/, 2/ navrhli dovolanie odporcu 2/ zamietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania. Postup prvostupňového súdu považovali za správny a zákonný a námietky odporcu 2/ uvedené v dovolaní za nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa

zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporcom 2/ tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanvej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanvej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a odporcami

2/ neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľ vyvodzuje z toho, že prvostupňový súd pojednávajúce nariadené na deň 18. marca 2010 napriek ospravedlneniu neúčasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní a žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu neprítomnosti na území Slovenskej republiky, spôsobenej náhlou služobnou cestou v záležitosti jeho klienta do U., neodročil a neumožnil mu tak realizovať jeho oprávnenie zhrnúť návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p., resp. § 123 O.s.p.

Podľa čl. 48 ods. 2, vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II ÚS 85/06).

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávajúce, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 115 ods. 2 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, ale nie.

Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodňateľným právom každého účastníka konania a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon nestanovuje inak,

ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon v ustanovení § 101 ods. 2 druhá veta O.s.p. určuje len jednu výnimku z toho práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať i v jeho neprítomnosti - t.j. ak riadne predvolaný účastník sa na pojednávanie nedostavil a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa bez prítomnosti odporcu 2/ a jeho právneho zástupcu vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 18. marca 2010. Predvolanie na toto pojednávanie bolo právnemu zástupcovi odporcu 2/, ako aj právnemu zástupcovi navrhovateľov 1/, 2/, doručené dňa 3. marca 2010. Právny zástupca odporcu 2/ faxovým podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 18. marca 2010 o 7.20 hod. (č.l. 397 spisu) ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu neprítomnosti na území Slovenskej republiky spôsobenej náhlou služobnou cestou v záležitosti jeho klienta do U. a požiadal o jeho odročenie. Svoju žiadosť o odročenie pojednávania však okrem potvrdenia o vystavenej letenke ničím nedoložil a v nej uvádzaný dôvod nepreukázal. Z obsahu spisu je navyše zrejme, že na žiadosť právneho zástupcu odporcu 2/, odôvodnenú potrebou vycestovania mimo územia Slovenskej republiky, prvostupňový súd nariadené pojednávanie niekoľkokrát odročil. Preto ak za takejto skutkovej situácie prvostupňový súd vo veci s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. vec meritórne prejednal bez prítomnosti odporcu 2/ a jeho právneho zástupcu, neodňal odporcovi 2/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Súd môže posudzovať žiadosť účastníka o odročenie pojednávania len z hľadiska dôležitých dôvodov, existenciu ktorých môže preveriť zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o tejto žiadosti účastníka. Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd preto predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast'

na pojednávajú ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávajú zúčastniť a súčasne sú vážne, dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho, tak aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená). Ak účastník ako prekážku neúčasti na pojednávajú uvádza kolíziu termínu pojednávajú s inou vecou v súvislosti s plnením pracovných povinností jeho právneho zástupcu, nestačí konajúcemu súdu iba oznámiť údaje o tom, prečo sa nemôže jeho právny zástupca zúčastniť pojednávajú, ale je povinný súčasne k žiadosti pripojiť dôkazy na preukázanie pravdivosti týchto tvrdení. V opačnom prípade nie je splnená jedna zo základných podmienok pre to, aby súd žiadosti účastníka o odročenie pojednávajú vyhovel.

V prejednávanej veci právny zástupca odporcu 2/ síce požiadal o odročenie pojednávajú, avšak dôvod pre takýto postup nepreukázal. Okrem potvrdenia o vystavenej letenke nepredložil súdu žiadne dôkazy o dôvodnosti a naliehavosti služobnej cesty do U. a teda hodnoverným spôsobom neosvedčil skutočnosti tvrdené v žiadosti o odročenie pojednávajú. Pokiaľ teda súd v konaní pokračoval aj po obdržaní žiadosti právneho zástupcu odporcu 2/ o odročenie pojednávajú a vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, neporušil tým žiadne procesné ustanovenia a neodňal odporcovi 2/ možnosť konať pred súdom. Z uvedeného je zrejmé, že nebol naplnený dovolateľnom tvrdený dôvod prípustnosti podaného dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Súd prvého stupňa vytvoril odporcovi 2/ a jeho právnomu zástupcovi procesnú možnosť zúčastniť sa na pojednávajú pred súdom prvého stupňa a realizovať na ňom procesné právo účastníka na prerokovanie veci v jeho prítomnosti (a napríklad tiež zhrnúť návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p., resp. § 123 O.s.p.). Túto procesnú možnosť odporca 2/ a jeho právny zástupca nevyužili. Bolo na právnom zástupcovi odporcu 2/, aby vážny dôvod svojej neúčasti na pojednávajú – v súlade s konštantnou judikatúrou súdov Slovenskej republiky – preukázal súdu. Pokiaľ tak ale neurobil a k žiadosti nepripojili dôkaz, ktorý by preukázal ním uvádzaný dôvod, sám zaviniť, že súd prvého stupňa jeho žiadosti nemohol vyhovieť. Nemožno preto prvostupňovému súdu vytýkať znemožnenie realizácie uvedených procesných oprávnení.

K odňatiu možnosti odporcu 2/ konať pred súdom nedošlo ani postupom súdu prvého stupňa, ktorý nevyhovel žiadosti jeho právneho zástupcu o sprístupnenie zápisnice o výsluchu svedkyne Mgr. L. vykonanom dožiadaným súdom, resp. určil, že takýto opis zápisnice bude

poskytnutý až po vykonaní peňažnej odplaty. Táto zápisnica tvorí obsah spisu, s ktorým sa mal možnosť kedykoľvek oboznámiť nahliadnutím a mohol si aj urobiť z neho vlastné výpisy. Povinnosť súdu zasielať účastníkovi konania opis zápisnice o vykonaní dôkazu pred požiadaným súdom ex offo bez splnenia poplatkovej povinnosti nevyplýva zo žiadneho procesného predpisu.

K námietke odporcu 2/, že prvostupňový súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy dovolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000).

Odporca 2/ v dovolaní namieta, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tiež v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis

alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z dovolania odporcu 2/ vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, teda aj v časti týkajúcej sa výroku o trovách odvolacieho konania. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v tejto časti treba posudzovať podľa § 239 O.s.p., a nie podľa § 238 O.s.p. Ide totiž o rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia v zmysle § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p., a to aj v prípade, že je pojaté do rozsudku vo veci samej. Ani v takom prípade nezmení rozhodnutie o trovách konania svoju procesnú povahu, a preto z hľadiska prípustnosti dovolania treba na neho hľadieť ako na uznesenie. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale výslovne ustanovuje, že predchádzajúce odseky 1 a 2 (prípúšťajúce dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu) neplatia, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., § 239 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu 2/ v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným navrhovateľom 1/, 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania voči odporcovi 2/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd preto priznal navrhovateľom 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v právnom zastúpení advokátom. Základná sadzba

tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby (§ 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov) je 57 €, znížená o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky - ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch osôb). Celkom trovy právneho zastúpenia navrhovateľov 1/, 2/ predstavujú odmenu advokáta za 1 úkon právnej služby – písomné vyjadrenie k dovolaniu z 15.marca 2011 v sume 28,50 €, náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné za tento úkon vo výške 7,41 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), zvýšené o 20 % DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky), t.j. 43,09 € x 2 (zastupovanie dvoch osôb) ; spolu 86,18 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. januára 2012

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová